

ชื่อเรื่องการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ อิทธิพลของผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก เจ้าหน้าที่สถานเอนามัย และพัฒนากรตำบล ต่อปัญหาสภาวะทันตสุขภาพของเด็ก ในศูนย์ เด็กก่อนวัยเรียน อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน นางสาวจุฑามาศ เรียบร้อย

สาขารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

อาจารย์ทันตแพทย์	อุทัยวรรณ	กาญจนกามล	ประธานกรรมการ
อาจารย์ ดร.	ชยันต์	วรรณะภุติ	กรรมการ
อาจารย์ทันตแพทย์	ทรงวุฒิ	ดวงรัตนพันธ์	กรรมการ
อาจารย์ทันตแพทย์หญิง	ศศิธร	ไชยประสิทธิ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะประจำกลุ่มของผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็ก เรื่องความเชื่อ ค่านิยม ความคิดเห็น ความคาดหวัง ความรู้ ทักษะคติ และการปฏิบัติในการดูแลทันตสุขภาพของเด็ก ในศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง การปฏิบัติกิจกรรมทันตสาธารณสุขของผู้ดูแลเด็ก เจ้าหน้าที่สถานเอนามัย และพัฒนากรตำบล และเพื่อให้ทราบความชุกของ โรคฟันผุในฟันน้ำนม ค่าเฉลี่ยประสมการฟันผุในฟันน้ำนม และค่าเฉลี่ยอนามัยช่องปากของเด็กในศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

วิธีการศึกษาค้นคว้ามี 3 วิธี ได้แก่ 1) วิธีการสำรวจทันตสุขภาพของเด็กก่อนวัยเรียน 329 คนโดยใช้ดัชนีอนามัยช่องปาก และดัชนีประสมการฟันผุในฟันน้ำนม 2) วิธีการใช้แบบสอบถามผู้ปกครอง 329 คน ผู้ดูแลเด็ก 30 คน เจ้าหน้าที่สถานเอนามัย 19 คน และพัฒนากรตำบล 7 คน และ 3) วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ปกครอง 12 คน ผู้ดูแลเด็ก 4 คน เจ้าหน้าที่สถานเอนามัย 2 คน และพัฒนากรตำบล 1 คน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองส่วนมากเป็นเกษตรกร และกรรมกร เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากน้อย พบความแตกต่างที่ว่า ผู้ปกครองที่ให้เด็กกินขนมมาก ใช้เป็นรางวัล เด็กจะมีประสมการฟันผุสูง (5-6 ซี่ต่อคน) แต่ปกครองที่จัดระเบียบให้เด็กกินขนม

เฉพาะช่วงหลังรับประทานอาหาร รวมทั้งจำกัดปริมาณนม และเข้มงวดเรื่องแปรงฟันเด็ก จะมีประสิทธิภาพฟันผุน้อย (1-2 ซี่ต่อคน) ผู้ดูแลเด็กเห็นว่า การตรวจฟันเด็กและการแปรงฟันมีผลดีต่อสุขภาพช่องปากของเด็ก แต่ในเชิงปฏิบัติพบว่ายังไม่เข้มงวดในเรื่องการแปรงฟันและควบคุมสิ่งแวดล้อมในศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน และเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ตนเองอย่างมาก ควรให้ผู้ปกครองดูแลเด็กมากกว่านี้ กลุ่มเจ้าหน้าที่สถานอนามัย เห็นว่า การเอาใจใส่ของผู้ดูแลเด็กทำให้งานสำเร็จ กลุ่มพัฒนาการตำบล เห็นว่า บทบาทของตนไม่เหมาะสม เพราะไม่มีความรู้ทางทันตสาธารณสุข ความสุขของโรคฟันผุในฟันน้ำนมของเด็ก และค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพฟันผุในฟันน้ำนมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 83.59, 10.96 ต่อด้านต่อคน) ค่าเฉลี่ยอนามัยช่องปาก อยู่ในระดับความสะอาดต่ำ (3.34 คะแนน) ดังนั้นสรุปได้ว่า กลุ่มผู้ปกครองมีอิทธิพลสูงต่อสภาวะทันตสุขภาพของเด็ก โดยที่อิทธิพลจากกลุ่มอื่น ๆ ยังไม่เด่นชัด

Independent Study Title The Influences of Parents, Child Attendants, Health Center Officials and Sub-district Developers on Dental Health Status Problem of Children in Preschool Children Centers, Muang District Lampang Province

Author Miss Jutamas Reabroi

Master of Public Health Public Health

Examining Committee :

Lecturer Uthaiwan Kanchanakamol	Chairman
Lecturer Dr.Chayan Vaddhanaphuti	Member
Lecturer Songvuth Tuongrattanaphan	Member
Lecturer Sasitorn Chaiprasitti	Member

Abstract

The objectives of this study were to know specific characteristics of parents and child attendants in believe, value, opinion, expectation, knowledge, attitude and practice for caring dental health of preschool children, know the fact of dental public health programs of child attendants health center officials and sub-district developers and know prevalence of dental caries in , mean of caries experience of deciduous teeth and mean of oral hygiene of preschool children in preschool children centers, Muang district Lampang province.

This study was comprised of data collection of 3 methods namely :1) surveying of dental health status of 329 preschool

children by using Patient Hygiene Performance index and caries experience of deciduous teeth index; 2) conducting of questionnaire for 329 parents, 30 child attendants, 19 health center officials and 7 sub-district developers and 3) conducting of indepth interview in 12 parents, 4 child attendants, 2 public health center officials and a sub-district developers.

The results were that most parents were small farmers and labour. They thought that oral health was less important. We found that the differences that parents, who gave much sweets to children as reward, had children who had high dental caries experience (5-6 teeth per person). But parents who gave sweets to their children only after meal, limited quantity of sweets and took care of tooth brushing in their children trended to have low dental caries experience (1-2 teeth per person). Child attendants thought that oral examination and tooth brushing were good for oral health of the children. But in practice they did not strict on tooth brushing and did not control the surrounding in preschool children centers. They thought that, it was hard for them and that the parents should take care of much more. Groups of health center officials thought that the concern of child attendants made their works success. Groups of sub-district developers thought that their roles were not appropriate because they had less knowledge about dental public health. The prevalence and severity of dental caries in deciduous teeth of children were high (83.59 percent, 10.96 surface per person) and the mean of oral hygiene was low (3.34 score). It thus can be concluded that the influences of parents were high, to dental health status of children in preschool children centers whereas the influences of another groups were not dominant.